

La Costa Brava de Francesc Català-Roca

Per segon cop aquest any s'exposen a Sant Feliu de Guíxols fotografies de Francesc Català-Roca. La primera ocasió va ser els passats mesos d'abril i maig a la Galeria Carmen Tatché, amb «Retrats». Després, al Museu d'Història de la Ciutat va organitzar l'exposició «La Costa Brava, els homes i el paisatge (1958-1978)», que es va poder veure entre juny i agost.

Les instantànies, amb la màgia del blanc i negre portat a l'extrem de la perfecció, amb una tècnica, una composició i un missatge extraordinaris, ens mostren un territori, un paisatge humà i uns moments de la Costa Brava ja passats i molt sovint oblidats: el port de Palamós, les teranyines a la platja de l'Escala, pescadors feinejant, avis prenent la fresca al passeig de Sant Feliu de Guíxols o jugant al casino, les primeres edificacions eixelebrades d'Empuriabrava, els primers turistes a Tossa de Mar o els primers serveis d'excursions turístiques per mar de Blanes.

Les obres es presenten en format quadrat i sense marc de vidre, «nues», perquè, tal com deia el mateix autor, «les fotos s'han d'observar sense cap altre element que pugui distreure't de la fotografia... igual que quan escoltem un concert de música ens pot

molestar gent parlant o quitxalla jugant».

Les fotografies de Català-Roca varen il·lustrar força llibres que parlaven de la Costa Brava. A l'exposició hi trobem *La Costa Brava* i *Guia de Catalunya*, ambdós de Josep Pla; el *Libro del Mar*, de Rafael Alberti, i *Costa Brava*, amb textos de Lluís Romero.

Des de molt jove, Francesc Català-Roca (Valls 1922 - Barcelona 1998) va aprendre i heretar l'art de la fotografia del seu pare, Pere Català Pic, que l'introduí en els cercles avantguardistes de la Barcelona dels anys trenta. Va viure la Guerra Civil Espanyola i va patir-ne la consegüent misèria. Com a fotògraf, durant molts anys va haver de treballar amb poc material i recursos tècnics; això l'obligava a la difícil tasca de plasmar allò que desitjava en un únic clixé.

Gràcies a la seva tasca i dedicació, Català-Roca ha estat el pont entre els

fotògrafs que van sobreviure a la guerra i les noves generacions sorgides després del conflicte civil. La seva trajectòria professional fa que sigui considerat un dels autors més prolífics i reconeguts d'aquest país. D'obligada referència són els seus reportatges etnogràfics, les seves il·lustracions a llibres i revistes, els seus cartells per a les campanyes turístiques i la seva crònica gràfica de l'arquitectura espanyola dels darrers cinquanta anys.

L'exposició es troba en un monestir de Sant

Feliu de Guíxols, a pocs metres del teatre municipal on es va celebrar recentment la darrera jornada del Debat Costa Brava, un esdeveniment que pretenia marcar les pautes a seguir per a la salvaguarda i la sostenibilitat de la poca Costa Brava verge que queda. Les fotografies de Català-Roca, que va saber plasmar tan bé aquests paratges, ara ens desperten la memòria i l'enyorament d'un paisatge costaner gairebé perdut.

Joan Vicens i Tarré

Una imatge característica de la Costa Brava de Català-Roca.

